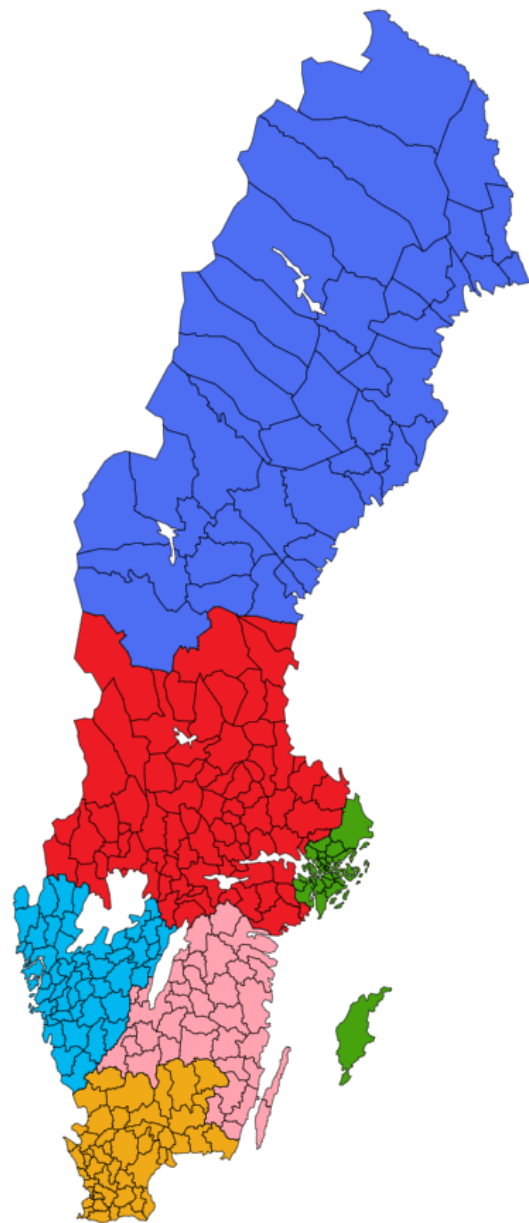

Palliativ vård i norr 260922

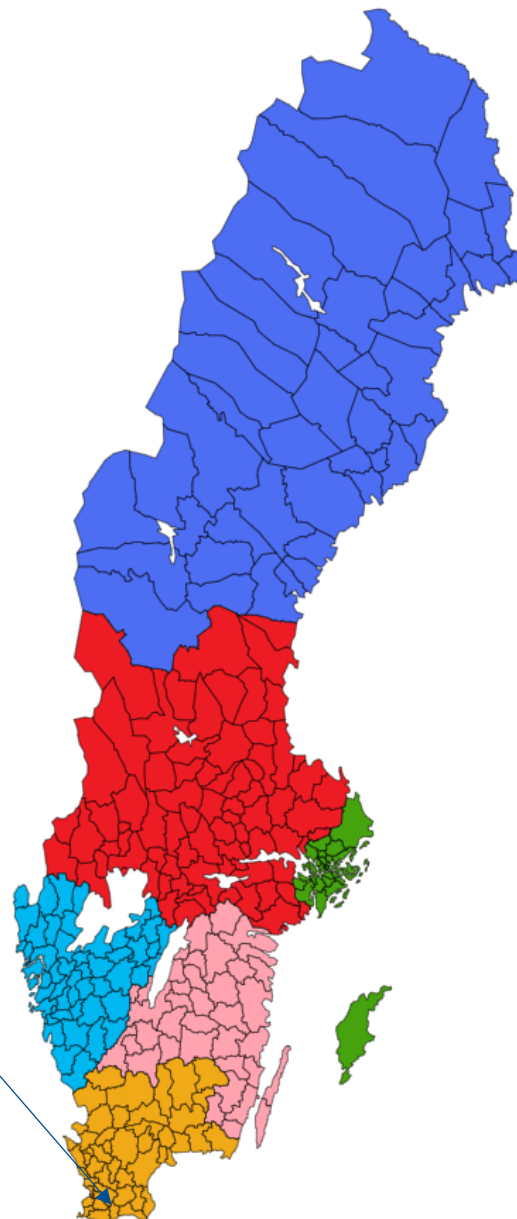
Sofia Andersson, distriktssköterska, docent, processledare och vårdutvecklare

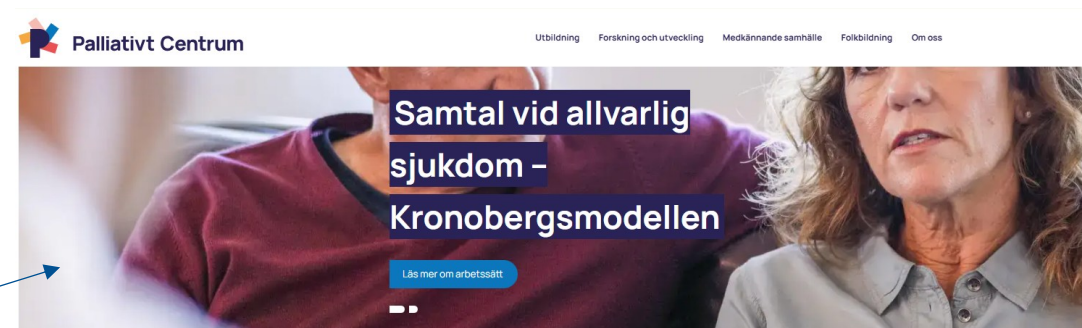
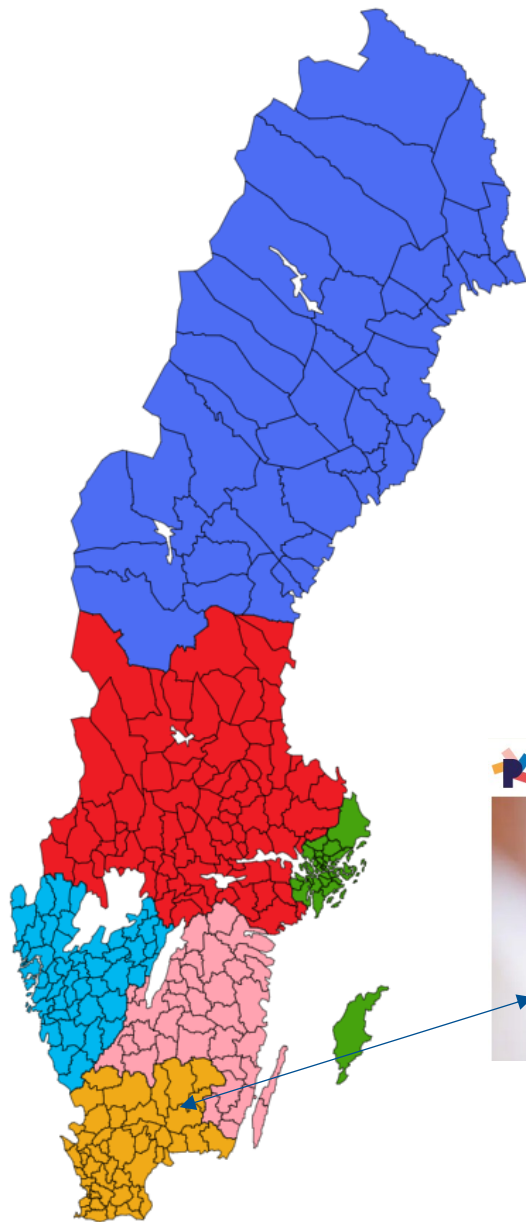
Johan Philipsson, specialistsjuksköterska, processledare och vårdutvecklare

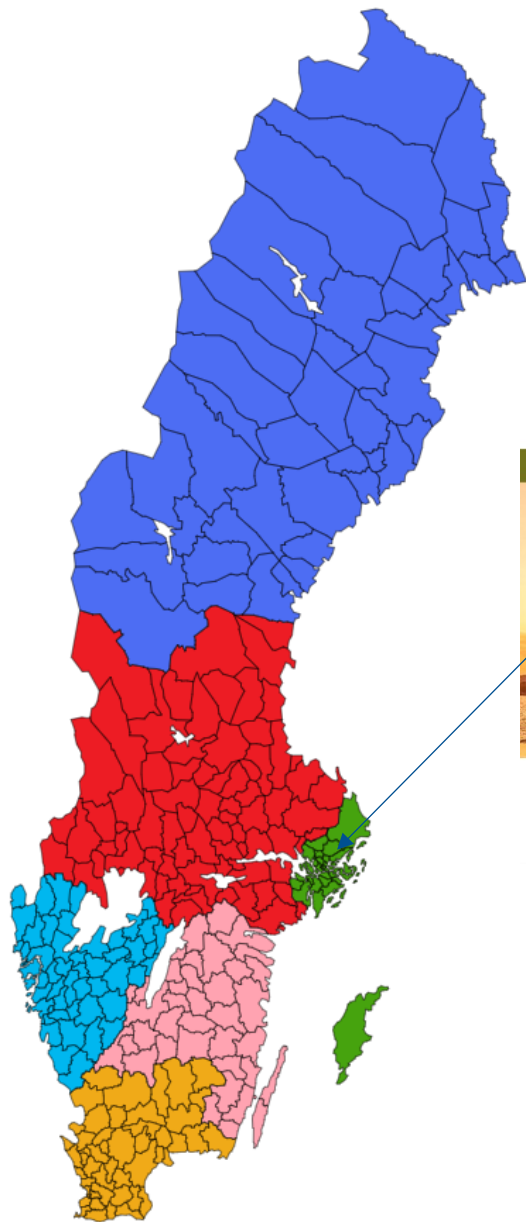

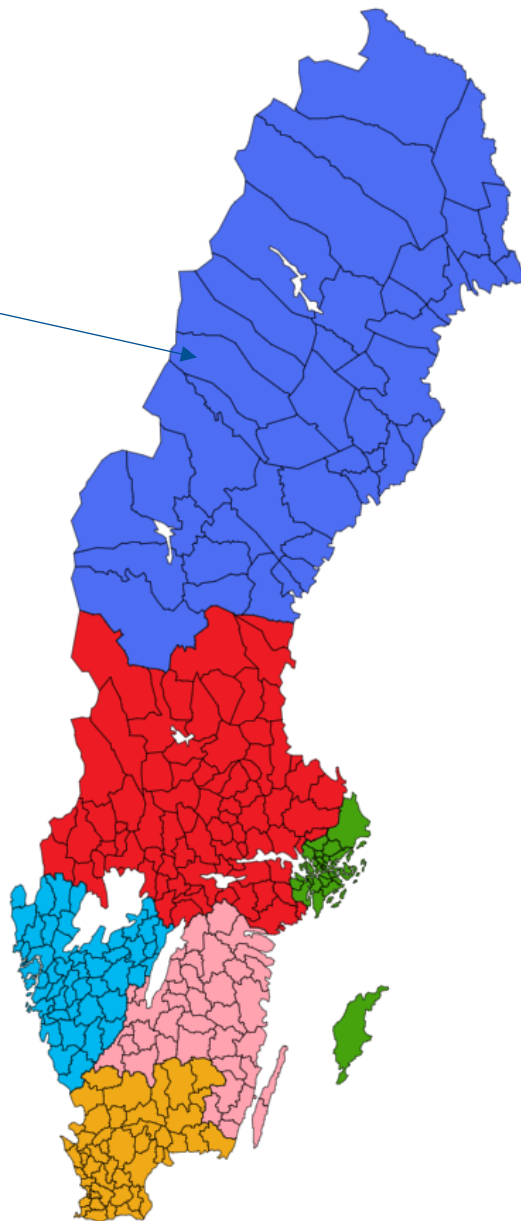
Nationell Vårdplan för Palliativ vård

**Palliativt
kompetenscentrum i
norra sjukvårdsregionen**

Palliativt kompetenscentrum norr

Utbildning

Forskning

Utveckling

Folkhälsa

Utbildning

- Samtal vid allvarlig sjukdom (SVAS)
- Föreläsningar
- Filmer, SVAS, palliativ vård
- Utbildning kommun, region, primärvård, palliativ medicin
- Gästföreläsare vid Umeå universitet

Palliativ vård

Definition: Hälso- och sjukvård som syftar till att lindra lidande och främja livskvalitet för personer med tillstånd som kan leda till döden inom dagar, veckor eller år, och som innebär beaktade av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov samt stöd till närstående

Anmärkning:

Palliativ vård kan ges oavsett ålder eller diagnos

Palliativ vård kan ges generellt med sjukdomsspecifik behandling

Socialstyrelsen Termbank 2025

Termer och
begrepp

Palliativt förhållningssätt

Definition: Förhållningssätt som kännetecknas av helhetssyn på människa, och som prioriterar livskvalitet samt önskemål och behov vid avvägning av insatser

Anmärkning:

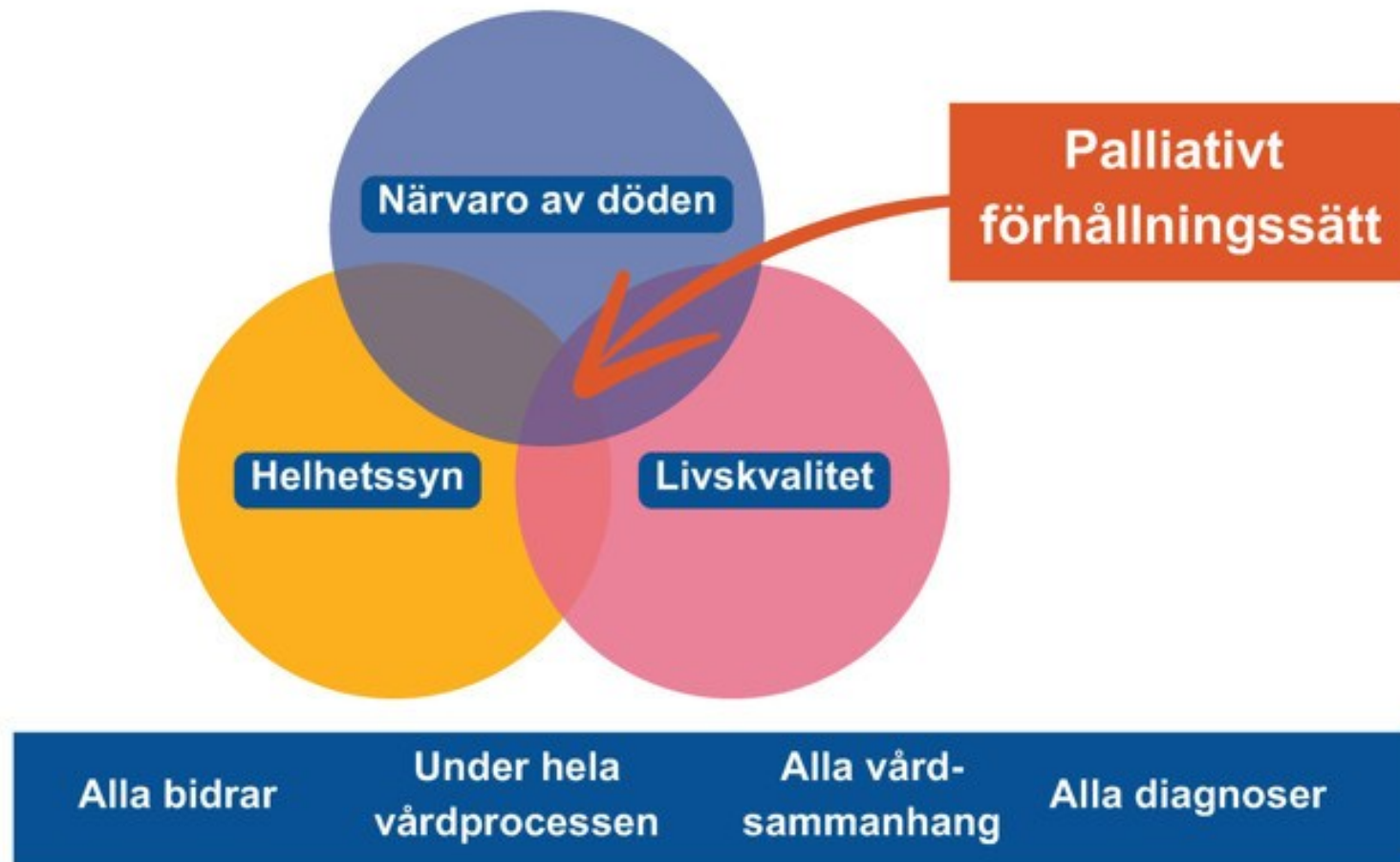
Helhetssyn innebär att beakta en persons fysisk, psykiska, sociala och existentiella behov

Det palliativa förhållningssättet innebär att en professionell bedömning av personens tillstånd, behov och önskemål görs för att stödja personen att leva med största möjliga livskvalitet till livets slut

Socialstyrelsen Termbank 2025

Termer och
begrepp

Det palliativa förhållningssättet finns i skärningspunkten mellan Helhetssyn, Fokus på livskvalitet och Närvaro av döden Inspirerad av Touzel 2018.

Samtal vid allvarlig sjukdom

Definition: Samtal där hälso-och sjukvårdspersonal och en person vars tillstånd kan leda till döden inom dagar, veckor eller år, och/eller dennes närstående, diskuterar innehållet i den fortsatta vården utifrån personens hälsotillstånd, behov och önskemål.

Anmärkning: Samtal vid allvarlig sjukdom hålls tidigt och återkommande i vårdprocessen.

Socialstyrelsen Termbank 2025

Termer och
begrepp

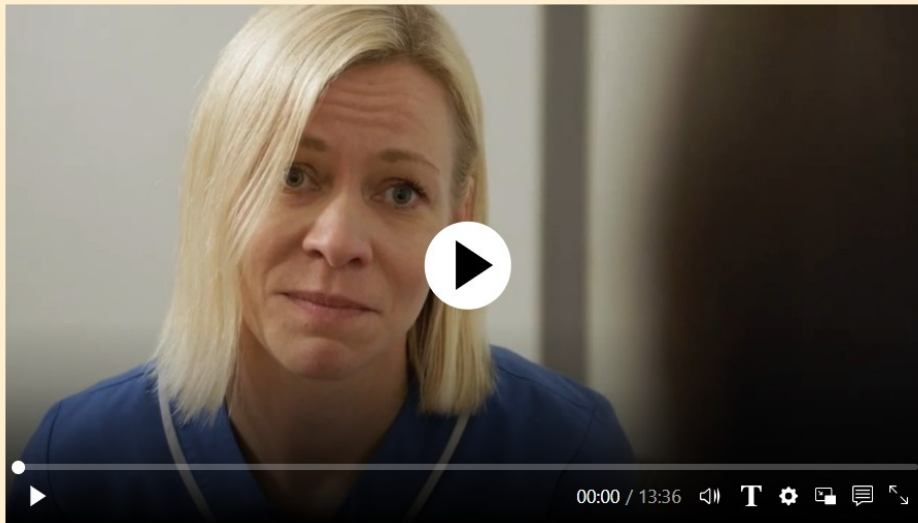
Samtal vid allvarlig sjukdom – En introduktion

I den här filmen får du introduktion till begreppet Samtal vid allvarlig sjukdom. Längd 11:31 min.

Samtal vid allvarlig sjukdom – Att hålla samtal vid allvarlig sjukdom

I den här filmen får du konkreta råd och tips och vi ger förslag på en samtalsstruktur. Längd 13:46 min.

Samtal vid allvarlig sjukdom – Att komma igång

Här får ni inspiration för att komma igång med samtalen på er arbetsplats. Längd 13:36 min.

Samtal vid allvarlig sjukdom – Fördjupning med erfarenheter och reflektioner

I den här fördjupningsfilmen får du möta patienter och personal och ta del av deras erfarenheter och reflektioner. Filmen är indelad i korta avsnitt. Förslagsvis kan ett eller flera avsnitt användas som utgångspunkt för egen eller gemensam reflektion, till exempel på APT eller under utbildning. Längd 39:16 min, kapitelindlad.

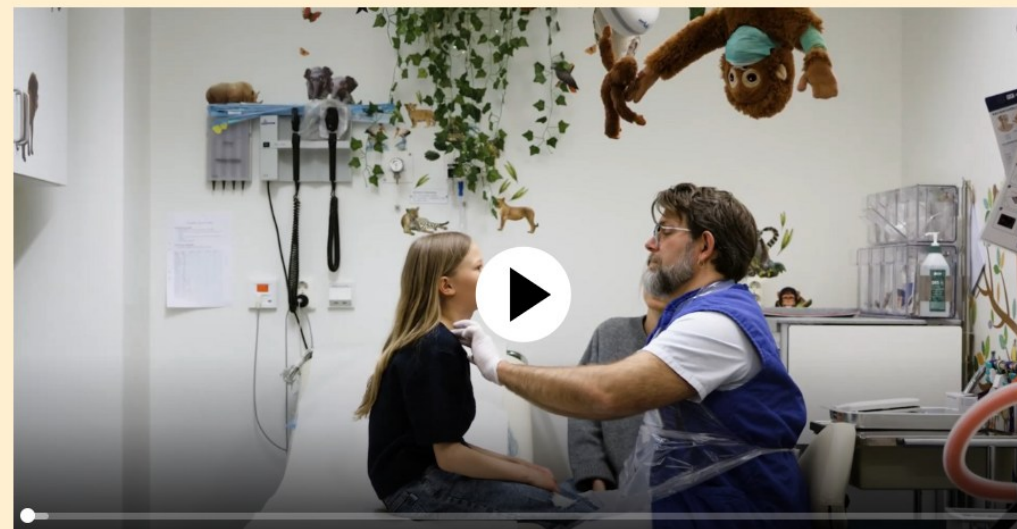
Samtal vid allvarlig sjukdom med barnperspektiv – Att se och stötta hela familjen

Längd 14 min.

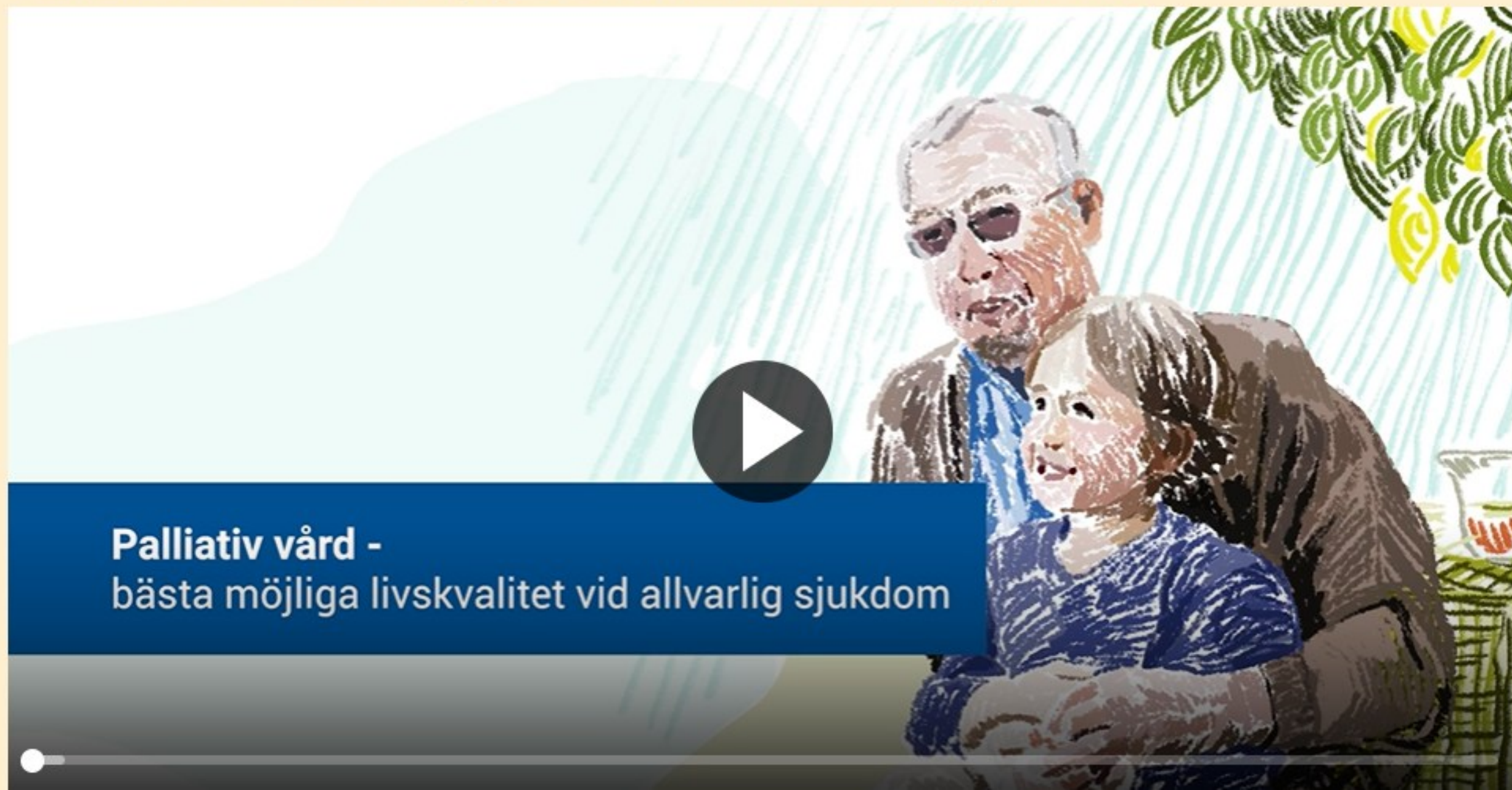

Samtal vid allvarlig sjukdom med barnperspektiv – Barnet i fokus

I den här filmen får du en introduktion till barnperspektiv vid samtal vid allvarlig sjukdom. Längd 13:30 min.

Palliativ vård – bästa möjliga livskvalitet vid allvarlig sjukdom

Palliativ vård -
bästa möjliga livskvalitet vid allvarlig sjukdom

Palliativt kompetenscentrum norr

Utbildning

Forskning

Utveckling

Folkhälsa

Forskning

Open access

Original research

BMJ Open Palliative medicine physicians' experiences using the Numeric Rating Scale for pain assessment in patients with advanced cancer: a qualitative study

Lise Mordrup¹, 1,2, Margareta Brännström¹, 3, 4, Johan Philipsson², 4, Sofia Andersson¹, 3, 5

RESEARCH

Open Access

Healthcare professionals' experiences of video consultations in palliative care in rural areas: an intervention study in community care

Margareta Brännström^{1*}, Johan Philipsson² and Sofia Andersson¹

Forskningsnätverket för palliativ vård i Norra sjukvårdsregionen

Styrelse för nätverket: Sofia Andersson sjuksköterska, med.dr¹, Margareta Brännström sjuksköterska, professor¹, Christina Melin-Johansson sjuksköterska, professor², Fredrik Wallin sjuksköterska, enhetschef², Johan Philipsson sjuksköterska⁴

¹ Institutionen för omvårdnad, Umeå universitet

² Institutionen för hälsovetenskaper/omvårdnad Mittuniversitetet Östersund,

³ Region Jämtland/Härjedalen

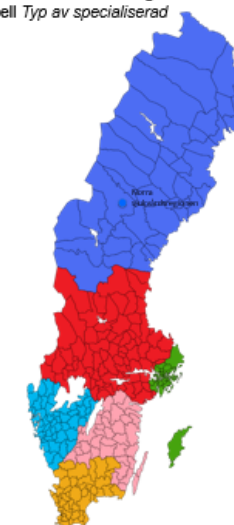
⁴ Region Västerbotten

Sverige är ett land med stor variation i demografi och geografi. Det finns stora utmaningar inom svensk sjukvård, även för palliativ vård som visat sig ojämlik både vad gäller diagnos, ålder och inte minst var i landet man bor. I Norra sjukvårdsregionen (Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland/Härjedalen) bor cirka 900 000 personer (ca 9 % av Sveriges totala befolkning), samtidigt utgör denna region cirka 50 % av Sveriges totala yta. Här finns både tätbefolkade områden och glesbygd. Forskning i palliativ vård utifrån den kliniska vardagen med ett glesbygdsperspektiv saknas. Se tabell *Typ av specialiserad palliativ vård*.

Metod

Nätverket startade år 2021. Kontinuerliga nätverksmöten hålls tillsammans med representanter från universitet i Norra sjukvårdsregionen samt företrädare för klinisk specialiserad palliativ vård. Forskare från tre universitet ingår i nätverket Luleå tekniska universitet (LTU), Mittuniversitet (MUN), Umeå universitet (UMU).

Region	Typ av specialiserad palliativ vård
Norrbotten	Palliativ rådgivningsteam (PRT) Piteå, Sunderbyn, Kalix, Gällivare/Kiruna Palliativ slutenvårdsplatser (PAPA) Piteå, Sunderbyn, Kalix, Gällivare, Kiruna
Västerbotten	Specialiserade palliativa hemjuktjänstteam Skellefteå, Umeå Palliativ konsultteam (PKT) Skellefteå, Luleå, Umeå Hospice Umeå
Västernorrland	Specialiserade palliativa hemjuktjänstteam Örnsköldsvik, Skellefteå, Härnösand, Sundsvall, Ånge Palliativ konsultteam (PKT) Örnsköldsvik, Sundsvall Hospice Sundsvall
Jämtland/Härjedalen	Specialiserat palliativt hemjuktjänstteam Östersund Palliativ konsultteam (PKT) Östersund Palliativ vårdavdelning Östersunds sjukhus

Betydelse

- Bidra till en mer jämlik och rättvis palliativ vård genom att synliggöra och vidareutveckla palliativ vård i Norra sjukvårdsregionen.
- Öka samarbetet mellan klinik och universitet inom palliativ vård.
- Genomföra och utveckla forskningsprojekt av betydelse för samhället och den enskilda människan.

Palliativt kompetenscentrum norr

Utbildning

Forskning

Utveckling

Folkhälsa

Utveckling

- Pediatrisk palliativt kompetenscentrum (PPKC)
- Nätverk
 - Regional arbetsgrupp (RAG)
 - PRIN
 - Läkarnätverk
 - Forskningsnätverk
 - Nätverksdagar
- Samarbete med andra processer, cancerrehab, primärvård mm
- Implementering vårdförlopp, vårdprogram, riktlinjer

Nationella vårdprogrammet palliativ vård

- 10. Kloka palliativa val samt strukturerad utsättning av läkemedel
- 12. Att arbeta strukturerat med palliativ vård och behandlingsstrategier

Omvårdnad

Kapitel 13

13 Omvårdnad

13.1 Vad är palliativ omvårdnad?

13.2 Kommunikation och relation

13.3 Välbefinnande

13.4 Symtomlindring vid palliativ omvårdnad

13.5 Nutrition

Palliativa vårdbehov ur olika sjukdomsperspektiv

- Tidigare kapitel 15
- Omarbetat kapitel
- Beskrivning av palliativa vårdbehov vid **fler sjukdomstillstånd**

14	Palliativa vårdbehov ur olika sjukdomsperspektiv
14.1	Kognitiva sjukdomar
14.2	Dialog om prioriteringar från diagnos till livets slutskede
14.3	Förhållningssätt under sjukdomsförloppet vid kognitiv sjukdom
14.4	Hjärtsjukdomar
14.5	Kroniskt obstruktiv lungsjukdom, KOL
14.6	Neurologiska sjukdomar
14.7	Solida tumörsjukdomar
14.8	Hematologiska maligniteter
14.9	Skörhet – tilltagande vårdbehov vid många sjukdomstillstånd
14.10	Psykisk sjukdom
14.11	Kronisk njursvikt

15.1 Akut konfusion/delirium ▾

15.2 Andningsbesvär ▾

15.3 Depression ▾

15.4 Diarré ▾

15.5 Fatigue ▾

15.6 Feber och svettningar ▾

15.7 Hicka ▾

15.8 Illamående och kräkningar ▾

15.9 Klåda ▾

15.10 Munhälsobesvär ▾

15.11 Obstipation ▾

15.12 Oro och ångest ▾

15.13 Smärta ▾

15.14 Sömnbesvär ▾

15.15 Övriga tillstånd ▾

Symtom

- Ny kapitalstruktur
- X.X.1 Definition, förekomst och orsaker
- X.X.2 Bedömning, anamnes och undersökningar
- X.X.3 Behandling av "symtomet" både omvårdnadsåtgärder, rehabåtgärder och farmakologisk behandling
- X.X.4 Patientmedverkan och kommunikation

Palliativt kompetenscentrum norr

Utbildning

Forskning

Utveckling

Folkhälsa

Folkhälsa

- Broschyren
- Palliativa veckan
- DöBra-Café
- Samarbete PNR

**Det handlar om livet
– till dig som vill veta
mer om palliativ vård**

1177

RCC webinarievecka – Palliativ vård för alla

Måndag 5 oktober	Tisdag 6 oktober	Onsdag 7 oktober	Torsdag 8 oktober	Fredag 9 oktober
Jämlik palliativ vård Föreläsare: Joakim Öhlén, professor vid Institutionen för vårdvetenskap och hälsa Rapport palliativ vård och kort om palliativregistret Föreläsare: Martin Dreilich, Överläkare, ASIH Caphio Norrort, Caphio Legevisitten.	Att vara den jag är livet ut – arbetsterapeutiska möjligheter i palliativ vård Föreläsare: Sara Jönsson, leg arbetsterapeut, ASIH Malmö Region Skåne.	Kurator i palliativ vård – vad kan man göra? Föreläsare: Maria Linde, leg. hälso-och sjukvårdskurator/socionom, ASIH Järfälla Upplands Bro.	Existentiell ohälsa vid palliativ vård Föreläsare: Ludvig Ölund Norekär, specialistläkare i psykiatri och palliativ medicin. Överläkare inom ASIH/SPSV, Aleris Syd.	Samtal vid allvarlig sjukdom med barnperspektiv Föreläsare: Åsa Gruvberger, specialistsjuksköterska; Lena Wenhov, barnpsykolog, Regionala barnpalliativa teamet, Skåne.

RCC webinarievecka – Palliativ vård för alla

- **Tisdag 6 okt, kvällswebbinarium:**
- **18.30-19.45: Det handlar om livet – till dig som vill veta mer om palliativ vård**, Anette Duarte, specialistsjuksköterska och kvalitetsutvecklare vid Palliativt utvecklingscentrum, Lund.

Palliativa veckan

2 - 8 november 2026

Med livet i centrum

Ett nationellt initiativ för ökad kunskap om palliativ vård

Vi bjuder nu in verksamheter i hela landet att vara med och forma Palliativa veckan 2026

Palliativ vård berör oss alla. Genom att samlas kring ett gemensamt nationellt initiativ kan vi:

- Stärka kunskapen om god vård i livets slutskede.
- Öka förståelsen för patienters och närståendes behov.
- Skapa mötesplatser för dialog, lärande och erfarenhetsutbyte.
- Synliggöra det viktiga arbete som sker inom palliativ vård i hela Sverige.
- Främja samverkan mellan regioner, kommuner, forskning, civilsamhälle och andra aktörer.

Palliativa veckan v. 45

- DöBra-café Vindeln, Skellefteå, Piteå
- Föreläsning för folkhälsorådet Skellefteå
- Information vid sjukhusentréer
- Information campus
- Föreläsningar digitala nationellt

Palliativa veckan 2026

Nationellt program

Läs mer →

Måndag 2 nov	Tisdag 3 nov	Onsdag 4 nov	Torsdag 5 nov	Fredag 6 nov
Kl. 14:30 <i>Hur har palliativa registret bidragit till utveckling av palliativ vård?</i> Maria Andersson	Kl. 12:00 <i>Behövs kloka kliniska val i palliativ medicin?</i> Christel Hedman	Kl. 14:30 <i>Barn som närstående</i> Johanna Joneklav	Kl. 12:00 <i>Demoralisering, mening och dödsångest i palliativ vård</i> Mattias Tranberg	Kl. 12:00 <i>Implementering av allmän palliativ vård inom särskilt boende för äldre</i> Lotta Pham
Kl. 19:00 <i>Vad tycker bybor i Norrbotten krävs för en trygg och nära vård i livets slut i glesbygden?</i> Ros-Mari Blind		Kl. 19:00 <i>Döden angår oss alla – Hur vi skapar medkännande samhällen...</i> Carina Modeus, Dröfn Birgisdotter	Kl. 15:00 <i>Samarbete med patienten i centrum</i> Amelie Svensson	

Lokala föreläsningar tillkommer.

Tack för idag!

johan.philipsson@regionvasterbotten.se

sofia.e.andersson@regionvasterbotten.se

REGIONALT
CANCERCENTRUM
NORR